

2002.a. rahvusvaheline matemaatikaolümpiaad

Glasgows (Suurbritannia), 24.–25. juulil 2002

Esimene päev

1. Olgu n positiivne täisarv ning olgu T selliste tasandi punktide (x, y) hulk, kus x ja y on mittenegatiivsed täisarvud ning $x + y < n$. Hulga T iga punkt värvitakse punaseks või siniseks nii, et kui punkt (x, y) on punane, siis on samuti punased kõik punktid (x', y') hulgast T , kus $x' \leq x$ ja $y' \leq y$.

Nimetame X -hulgaks hulka, mis koosneb n erinevate x -koordinaatidega sinisest punktist, ning Y -hulgaks hulka, mis koosneb n erinevate y -koordinaatidega sinisest punktist.

Tõesta, et X -hulkade arv on võrdne Y -hulkade arvuga.

2. Olgu O ringjoone Γ keskpunkt ja BC selle ringjoone diameeter. Valime ringjoonel Γ punkti A nii, et $0^\circ < \angle AOB < 120^\circ$. Olgu D selle kaare AB keskpunkt, mis ei sisalda punkti C . Läbi punkti O paralleelselt sirgega DA tõmmatud sirge lõikab sirget AC punktis J . Lõigu OA keskristsirge lõikab ringjoont Γ punktides E ja F . Tõesta, et J on kolmnurga CEF siseringjoone keskpunkt.
3. Leia kõik täisarvude $m, n \geq 3$ paarid, mille korral leidub lõpmata palju selliseid positiivseid täisarve a , et

$$\frac{a^m + a - 1}{a^n + a^2 - 1}$$

on täisarv.

2002.a. rahvusvaheline matemaatikaolümpiaad

Glasgows (Suurbritannia), 24.–25. juulil 2002

Teine päev

4. Olgu $n > 1$ täisarv, mille positiivsed jagajad on $d_1, d_2, \dots, d_k$, kusjuures

$$1 = d_1 < d_2 < \dots < d_k = n.$$

Olgu $D = d_1 d_2 + d_2 d_3 + \dots + d_{k-1} d_k$.

- (a) Tõesta, et $D < n^2$.
(b) Leia kõik arvud n , mille korral D on arvu n^2 jagaja.
5. Olgu $\mathbb{R}$ kõigi reaalarvude hulk. Leia kõik sellised funktsioonid $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, et

$$(f(x) + f(z)) \cdot (f(y) + f(t)) = f(xy - zt) + f(xt + yz)$$

mistahes x, y, z, t korral hulgast $\mathbb{R}$.

6. Olgu $\Gamma_1, \Gamma_2, \dots, \Gamma_n$ (kus $n \geq 3$) raadiusega 1 ringjooned tasandil ning olgu nende keskpunktid vastavalt $O_1, O_2, \dots, O_n$. On teada, et mistahes sirge tasandil omab ühiseid punkte ülimalt kahega neist ringjoontest. Tõesta, et

$$\sum_{1 \leq i < j \leq n} \frac{1}{|O_i O_j|} \leq \frac{(n-1)\pi}{4}.$$